

Rada vlády ČR pro BESIP reaguje na nedostatečné naplňování Národní strategie bezpečnosti silničního provozu na období 2011 – 2020

V Praze, dne 3.12. 13:00

Obnovená činnost Rady vlády

- Zásadní roli na výsledky bezpečnosti silničního provozu má Rada vlády pro bezpečnost silničního provozu, jejímiž členy jsou například policie, ministerstvo vnitra, ministerstvo školství, Česká kancelář pojistitelů, Svaz automobilového průmyslu, Svaz dovozců automobilů či Centrum dopravního výzkumu)
- Rada se v letech 2014 až 2016 nesešla ani jednou, v roce 2017 se sešla pouze jednou. Svoji aktivní činnost obnovila 27. června letošního roku 2019, dnes se uskutečnilo již **třetí zasedání Rady od června**
- Za toto relativně krátké období:
  - A. **Rada připravila a schválila krátkodobá opatření s plněním do roku 2020**, kterými **reaguje na nedostatečné naplňování Národní strategie bezpečnosti silničního provozu na období 2011 – 2020** Rada přijala usnesení směřující k přípravě střednědobých opatření ke zlepšení bezpečnosti silničního provozu.
  - B. **Střednědobá opatření s plněním do konce roku 2022** budou součástí Strategie BESIP pro roky 2021-2030 a budou dále projednána v rámci pracovního Výboru Rady **jak krátkodobá, tak střednědobá opatření mají jasný termín splnění a jeden odpovědný subjekt, který ručí za jejich realizaci**
  - C. **Byly schváleny** nominace jednotlivých členů do pracovních výborů a pracovní skupiny, které zahájily svoji činnost (Výbor pro přípravu Strategie BESIP 2021-2030 a její financování, Výbor pro dopravní výchovu, prevenci a osvětu, Výbor pro automatizované, kooperativní a ITS systémy ve vztahu k bezpečnosti silničního provozu, Výbor pro autoškolení a začínající řidiče a Pracovní skupina pro systém k identifikaci a odstraňování nehodových lokalit)
Činnost výborů bude průběžně prezentována na jednáních Rady vlády.

Opatření s plněním do konce roku 2020 schválená RV BESIP

- Rada **schválila více než 40 opatření** s termínem do konce roku 2020
- Vybraná opatření:

Hlavní preventivní kampaně:

- ✓ **Preventivní kampaně na téma: bezpečnost motocyklistů, nepozornost řidičů a chodců, alkohol a drogy u mladých řidičů, používání bezpečnostních pásů a dětských autosedaček, dopad léků na řízení**
- ✓ **Kampaň zaměřená na agresivitu řidičů**
- ✓ **Kampaň zaměřená na bezpečné chování po dopravní nehodě - bezpečnostní karta s návodem správného postupu při nehodě**

Legislativa:

✓ **Návrh novely zákona o provozu na pozemních komunikacích (revize sankčního a bodového systému)**
Cíl: Úprava správního trestání a bodového systému (zpřísnění správních trestů za nejzávažnější porušení pravidel silničního provozu, včetně delších zákazů řízení za závažné přestupky, posílení řešení přestupku příkazu na místě, definice bezpečné vzdálenosti).

✓ **Rehabilitační programy pro recidivní řidiče**
Cíl: návrh rehabilitačního programu pro řidiče, kteří opakovaně porušují pravidla silničního provozu a ani hrozba ztráty řidičského oprávnění, případně jeho ztráta, pro ně není dostatečnou motivací ke změně chování. Bude předložen návrh podoby rehabilitačního programu, který je možné zavést v praxi.

Infrastruktura

- ✓ **Jednotný systém vyhodnocení a odstraňování nehodových lokalit** (systém sdruží reporty z JSDI/NDIC o opravách, nehodové lokality pomocí statistických metod, výsledky policejních inspekcí smrtelných nehod)

Cíl: Návrh podoby informačního systému, včetně zdrojů dat, zúčastněných subjektů, cílových uživatelů, základních funkcí systému, přínosů a rizik. Bude připraveno v rámci pracovní skupiny Rady vlády zřízené pro tento projekt

- ✓ **Vydání příručky pro prevenci a snižování následků nehod s nárazem do stromu**, příručka pro silniční správní úřady stran prevence a snižování následků nehod s nárazem do stromu

Cíl: Snižít následky nehod po srážce se stromy, dlouhodobě 15 procent řidičů umírá kvůli srážce se stromem

Dohled a vymáhání sankcí

- ✓ **Personální posílení stávajících dálničních oddělení a zajištění personálního obsazení dálničních oddělení na nových úsecích dálnic.**

Cíl: Posílit viditelný dohled Policie ČR na dálnicích. Předložení materiálu Rozvoj dálničních oddělení Policie ČR do roku 2025 vládě České republiky.

- ✓ **"Speed Marathon" zaměřený na dodržování rychlostních limitů a bezpečného odstupu vozidel**

Cíl: Zvýšit dodržování rychlostních limitů řidiči, zejména v rizikových lokalitách. Zapojení veřejnosti do stanovení rizikových úseků, kde bude Policie ČR vykonávat dohled. Počet podnětů od veřejnosti.

Dopravní výchova:

- ✓ **Aplikace pro simulaci pohybu žáků ZŠ v silničním provozu – vývoj aplikace a její implementace do výuky dopravní výchovy**

Cíl: vývoj a distribuce do škol nové výukové aplikace (virtuální městečko, úkoly, soutěže) s cílem posílit základní praktické schopnosti žáků pohybovat se bezpečně v provozu a nedělat chyby, které ohrožují život, například: na kole se při odbočování vlevo dává přednost protijedoucímu vozidlu

- ✓ **Semináře pro mateřské školy a základní školy v oblasti dopravní výchovy** (metodika výuky dopravní výchovy pro MŠ a správné zásady pohybu organizovaného útvaru chodců pro ZŠ)

Cíl: šířit metodické a výukové materiály BESIP mezi odbornou pedagogickou veřejnost (14 školení pro pedagogy MŠ, 14 školení pro pedagogy ZŠ, školních družin a dalších školských zařízení).

Strategie

- ✓ **Příprava Strategie BESIP 2021-2030**

Cíl: Zpracování finální podoby Strategie BESIP na období 2021-2030, projednání návrhu nové Strategie BESIP 2021 - 2030 se zástupci krajů a odborné veřejnosti, v každém kraji workshop, zpracování jejich připomínek do Strategie, do června 2019 předloží výbor materiál do vlády (prosinec 2020).

Střednědobá opatření, příklady:

- *Vytvoření koncepce autoškolení na základě vyhodnocení dosavadního fungování vzdělávání a přípravy řidičů pro získání řidičského oprávnění*
- *Provést transpozici případné novely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/96/ES ze dne 19. listopadu 2008 o řízení bezpečnosti silniční infrastruktury*
- *Výstavba a vybavení silniční sítě systémy ITS pro zvýšení bezpečnosti silničního provozu: např. řídicí a informační systémy pro řízení silničního provozu, úsekové měření rychlosti v dopravně rizikových*

lokalitách (např. stavební úpravy probíhající za silničního provozu), varovné systémy v klimaticky rizikových lokalitách, zabránění poškozování silniční sítě jízdami přetížených nákladních vozidel atd.

- Zajištění dohledu nad používáním zádržných systémů ve vozidle.

Vývoj počtu usmrcených a těžce zraněných

- V období od 1. ledna do 30. listopadu 2019 bylo v důsledku dopravních nehod na pozemních komunikacích usmrceno 513 osob – zatím neoficiální/předběžný údaj z ŘSDP
- Počet usmrcených se meziročně nezměnil (vloni bylo usmrceno také 513 osob)
- **Pozitivní zprávou je vývoj v oblasti těžce zraněných**, ke konci října o 375 méně těžce zraněných než loni = meziroční pokles o 17 % (pokud se podaří trend udržet, mohlo by jít o historicky nejnižší počet těžkých zranění)

Negativa/positiva

Negativa:

- Nejhorší meziroční bilance ze všech dílčích cílů, které sleduje **Národní strategie bezpečnosti silničního provozu**, je evidována u:
- nehod způsobených **nedáním přednosti v jízdě (usmrceno 82 osob, tj. meziročně o 19 více (+30 %)** nejčastěji jde o chybu řidiče při odbočování vlevo
- Horší je bilance také u smrtelných nehod způsobených **nesprávným předjížděním (+12) a nehod zaviněných řidiči nákladních automobilů (+9)**
- U nehod, kde lidé umírají kvůli nesprávnému předjíždění, jde často o extrémně agresivní jízdu a závažná porušení pravidel (předjíždění přes plnou čáru, v nepřehledné situaci).
- Pouze **během druhého listopadového týdne** na našich silnicích **zemřelo 17 lidí**.
- **Přibylo meziročně také obětí mezi seniory (+10)**

Mírná pozitiva:

- Zlepšila se bilance usmrcených a těžce zraněných **chodců**, kde zatím jde o **historická minima** (Kritické období pro chodce ale přichází od listopadu do konce roku – zejména ve spojitosti s viditelností).
- Preventivní aktivity BESIP se od října soustředí především na viditelnost chodců, nošení reflexních prvků a rovněž kontrolu zraku řidičů a správné nastavení světel motorových vozidel
- Počet **nehod způsobených pod vlivem alkoholu a návykových látek** se meziročně snížil o téměř 30 procent a daří se tak plnit Národní strategii bezpečnosti silničního provozu
- Mírně pozitivní trend je u **motocyklistů** – meziročně o 12 usmrcených méně (loňský rok s 98 usmrcenými motorkáři ale byl extrémně tragický)

Tabulka 1: Dílčí cíle Národní strategie bezpečnosti silničního provozu

Dílčí cíl (leden - říjen)	Usmrceno					Těžce zraněno							
	2018	2019	Meziročně		STRATEGIE (předpoklad)	Rozdíl	2018	2019	Meziročně		STRATEGIE (předpoklad)	Rozdíl	
Děti	17	15	-2	-12%	6	9	127	95	-32	-25%	88	7	8%
Chodci	89	67	-22	-25%	61	6	398	329	-69	-17%	342	-13	-4%
Cyklisté	33	34	1	3%	35	-1	371	280	-91	-25%	267	13	5%
Motocyklisté	87	75	-12	-14%	44	31	473	388	-85	-18%	375	13	4%
Mladí řidiči	66	66	0	0%	71	-5	323	222	-101	-31%	324	-102	-31%
Stárnoucí populace	94	104	10	11%	82	22	379	353	-26	-7%	293	60	20%
Alkohol a jiné návykové látky	60	43	-17	-28%	46	-3	204	188	-16	-8%	184	4	2%
Nepřiměřená rychlost	168	155	-13	-8%	143	12	619	486	-133	-21%	485	1	0%
Nedání přednosti v jízdě	63	82	19	30%	61	21	569	463	-106	-19%	464	-1	0%
Nesprávné předjíždění	85	97	12	14%	68	29	269	222	-47	-17%	211	11	5%
Nákladní automobily	49	58	9	18%	46	12	204	160	-44	-22%	155	5	3%
Strategický cíl	458	460	2	0%	298	162	2 158	1 783	-375	-17%	1 888	-105	-6%

Krajské srovnání

Královéhradecký (+24) a Jihomoravský (+17) kraj a také Vysočina (+7) – to jsou kraje, ve kterých letos došlo k nejvyšším nárůstům usmrčených osob. Detailně je situace sledovaná z pohledu jednotlivých dílčích cílů NSBSP ve všech krajích.

Tabulka 2: Strategické cíle Národní strategie bezpečnosti silničního provozu

Kraj (leden - říjen)	Usmrčeno					Těžce zraněno								
	2018	2019	Meziročně		STRATEGIE (předpoklad)	Rozdíl		2018	2019	Meziročně		STRATEGIE (předpoklad)	Rozdíl	
Hl. m. Praha	26	16	-10	-38%	14	0	0%	148	99	-49	-33%	185	-86	-47%
Středočeský	85	72	-13	-15%	44	28	62%	353	298	-55	-16%	297	1	0%
Jihočeský	44	44	0	0%	26	18	66%	228	204	-24	-11%	127	77	61%
Plzeňský	34	23	-11	-32%	22	1	5%	85	83	-2	-2%	78	5	6%
Ústecký	29	34	5	17%	26	8	32%	154	165	11	7%	153	12	8%
Královéhradecký	17	41	24	141%	19	22	116%	156	113	-43	-28%	126	-13	-10%
Jihomoravský	38	55	17	45%	29	26	90%	293	192	-101	-34%	161	31	19%
Moravskoslezský	41	43	2	5%	33	10	29%	194	137	-57	-29%	169	-32	-19%
Olomoucký	30	29	-1	-3%	18	11	59%	81	87	6	7%	129	-42	-32%
Zlínský	21	15	-6	-29%	15	0	-2%	109	98	-11	-10%	122	-24	-20%
Vysočina	32	39	7	22%	12	27	221%	102	88	-14	-14%	101	-13	-13%
Pardubický	27	26	-1	-4%	17	9	55%	119	99	-20	-17%	103	-4	-4%
Liberecký	14	12	-2	-14%	9	3	34%	82	65	-17	-21%	77	-12	-16%
Karlovarský	20	11	-9	-45%	12	-1	-10%	54	55	1	2%	61	-6	-10%
Česká republika	458	460	2	0%	298	162	55%	2 158	1 783	-375	-17%	1 888	-105	-6%

Shrnutí:

- Je potřeba nahlas říci, že v uplynulých 2 letech se nedaří snižovat následky fatálních dopravních nehod
- V evropském srovnání se v roce 2017 ČR pohybovala v průměru EU, na 15. příčce, loni klesla na 21. místo v EU a tuto pozici vzhledem k vývoji letošního roku zřejmě nevylepší
- **Bezpečnost silničního provozu musí být prioritou,**
- **BESIP během léta vedl kampaň k chování řidičů v dopravním omezení** (spoty informující o správném způsobu vytváření ulička pro záchranáře a jízdy v zúžených pruzích měly měsíčně zhruba 30 milionů zhlédnutí v televizi a byly rovněž sdíleny na sociálních sítích)
- V létě byla zahájena **kampaň „Limit“ cílená na motorkáře, jejíž tváří je motocyklový závodník Lukáš Pešek** (vysílání TV a rozhlasového spotu, proběhla motoškola s Lukášem Peškem, Lukáš vystupuje na akcích BESIP, kde přímo komunikuje s veřejností, kampaň bude pokračovat na jaře se zahájením motorkářské sezóny)
- **Celostátní preventivní akce BESIP byla zaměřena na zrak řidičů - „Vidíš skvěle?“** (odborné testování zraku na 28 akcích v krajích, více než 3100 lidí testováno, inzertní kampaň v TV a na rozhlasových stanicích s vysokou poslechovitostí)
- BESIP prostřednictvím svých krajských koordinátorů absoluuje každý týden kontaktní preventivní akce v krajích

Bezpečnost na silnicích ale není zdaleka jen záležitostí preventivních akcí BESIPu či opatření ministerstva dopravy v legislativě a infrastruktuře. Pokud chceme skutečně snížit počet obětí na našich silnicích, potřebujeme, aby řidiči zařadili na svém osobním žebříčku bezpečnost výše a vnímali, jak vysoká je „daň“, kterou za tragické nehody platí a konec konců platí celá společnost.

Potřebujeme také konkrétní aktivity od našich klíčových partnerů na straně policie, krajů, pojišťoven, výrobců a dovozců vozidel, neziskových organizací, které se prevencí věnují